

Міністерство внутрішніх справ України
Львівський державний університет внутрішніх справ
Центр післядипломної освіти, дистанційного та заочного навчання

Кафедра інформаційного та аналітичного забезпечення діяльності
правоохоронних органів

КЕЙС
заняття на тему
«Поняття мета й завдання системи централізованого
управління нарядами поліції та заходи щодо її удосконалення»

Підвищення кваліфікації (короткострокове)
поліцейських – працівники підрозділів
організаційно-аналітичного забезпечення
та оперативного реагування Національної поліції України

Інформація про викладача:
к.т.н., доцент ЗАЧЕК
Олег Ігорович
0962102685

Тема
«Поняття мета й завдання системи централізованого управління нарядами поліції та заходи щодо її удосконалення»

Годин на тему – 1
Занять – 1 (1 академічна година)

Навчальна мета: сформувати поняттєво-категоріальний апарат з відповідної теми лекції, а також систематизованих стійких знань слухачів про завдання системи централізованого управління нарядами поліції та заходи щодо її вдосконалення.

Міжтематичні зв'язки: права людини; верховенство права; конституціоналізм; антикорупційне законодавство; корупція: поняття, запобігання та відповідальність; стратегічне та поточне планування в системі Національної поліції України, його вплив на підвищення ефективності діяльності та формування перспектив розвитку, порядок користування підсистемою складання рапорту електронної системи фіксації поліцейськими результатів реагування на події працівниками патрульної поліції ДПП, груп реагування патрульної поліції ГУНП.

План лекції

1. Поняття системи централізованого управління нарядами поліції.
2. Мета системи централізованого управління нарядами поліції.
3. Завдання системи централізованого управління нарядами поліції.
4. Заходи щодо вдосконалення системи централізованого управління нарядами поліції.

1. Поняття системи централізованого управління нарядами поліції

Система централізованого управління нарядами поліції (скорочено – система «ЦУНАМІ») являє собою комплекс апаратних та програмних засобів, а також персоналу, призначений для управління силами й засобами Національної поліції. Дана система забезпечує користувачів необхідними інформаційними, технічними та аналітичними ресурсами для виконання функціональних обов'язків та прийняття ефективних управлінських рішень. Система фіксує, зберігає та робить доступними для аналізу та контролю повідомлення і результати реагування на них.

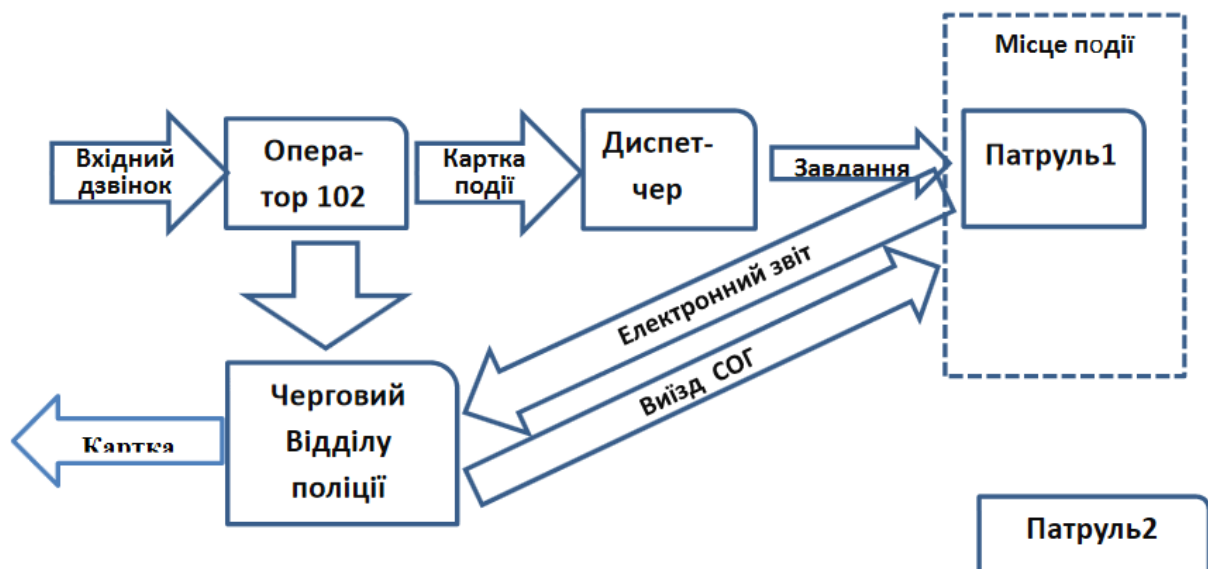

Рис. 1. Спрощена схема системи «ЦУНАМІ»

Як вбачається зі спрощеної схеми (рис. 1), повідомлення отримані оператором служби «102» або черговим районного відділу поліції оперативно надходять в електронному вигляді до чергового-диспетчера, який:

- своєчасно визначає сили реагування (відповідні патрулі) та координує їх роботу;
- оперативно керує роботою патруля (у автоматизованому та голосовому режимі);
- ретельно контролює роботу патруля на маршруті (якість реагування патруля на повідомлення про злочини та правопорушення).

Організаційно система «ЦУНАМІ» складається з двох рівнів – міського та районного. До складу міського рівня організаційної структури входять ситуаційні центри, які діють у всіх обласних центрах України та м. Київ. Створення системи ситуаційних центрів почалося разом зі створенням Національної поліції. По-перше, було зрозуміло, що колишні чергові частини не відповідають сучасним вимогам, і, як результат, правоохоронці сильно програють у швидкості реагування. По-друге, збільшилася кількість звернень громадян. Ще кілька років тому протягом року до поліції зверталось близько 3 млн осіб, у 2017 році ця цифра перевищила за 7 млн. Свою роль зіграла патрульна поліція. Було створено патрульну поліцію. У сільських районах і невеликих містах розгорнуто групи реагування патрульної поліції. Також до системи реагування включено всю поліцію охорони, і всі слідчо-оперативні групи, які працюють у кожному відділі та відділку поліції. У зв'язку з цим виникла необхідність створення при Національній поліції ситуаційних центрів для відпрацювання всього масиву повідомлень та ефективного управління нарядами поліції.

Ситуаційний центр – це підрозділ зі збору, опрацювання й аналізу інформації щодо рівня, структури і динаміки злочинності по всій Україні. Є ситуаційний центр Нацполіції, де проводиться лише збір та опрацювання

інформації, і ситуаційні центри в місті Києві та областях, у складі яких працює і служба "102".

2. Мета системи централізованого управління нарядами поліції

Мета впровадження системи «ЦУНАМІ» обумовлена необхідністю вдосконалення процесу організації діяльності з управління силами й засобами Національної поліції для ефективного реагування на повідомлення про злочини та події.

Ситуаційний центр Національної поліції працює цілодобово. Чергові та аналітики стежать за оперативною обстановкою в країні, щоранку готують доповідь для керівництва: де, скільки і які злочини сталися. Обсяг такої довідки – близько 10 аркушів А4, зведення впродовж доби – це всі вбивства, тяжкі тілесні зі смертельним наслідком, зґвалтування, розбійні напади, масові заходи і події щодо особового складу. Кожну фабулу розбирають окремо й аналізують обставини злочину: що, як сталося, як спрацювала поліція. Це у нас щоранковий аналіз оперативної обстановки. На підставі цієї інформації голова ухвалює рішення – провести додаткові оперативно-розшукові або профілактичні заходи, відправити у відрядження до іншого регіону додаткові сили, посилити охорону публічної безпеки та порядку.

Крім того, співробітники ситуаційних центрів регіонів стежать за використанням електронних засобів контролю, браслетів, щодо тих громадян, яким було обрано такий запобіжний захід.

Працює ситуаційний центр у двох режимах: стандартному і надзвичайному. Стандартний режим (це коли оперативна обстановка в країні відносно стабільна, контрольована) - працює чергова частина і кілька аналітиків. Цих сил достатньо, щоб відстежувати обстановку і проводити її якісний аналіз. За умови ускладнення оперативної обстановки (коли є інформація щодо загрози виникнення надзвичайної ситуації або можливості теракту, а також під час проведення масових заходів) роботу ситуаційного центру наказом Голови Національної поліції переводять у надзвичайний режим. У відділі аналізу збирають представників всіх структур: керівництво Нацполіції, співробітників карного розшуку, Департаменту превентивної діяльності, Головного слідчого управління, патрульної поліції, за необхідності ДержНС і Нацгвардію. Так здійснюється координація дій всіх підрозділів і задіяних сил, на загальний огляд виводять вуличні камери, а аналітики збирають всю можливу інформацію зі ЗМІ і соцмереж. У режимі реального часу відстежують ситуацію, ухвалюють рішення, контролюють виконання наказів. Ситуаційні центри координують роботу із затримання особливо небезпечних озброєних злочинців по гарячому сліду. Наприклад, якщо просто розшукується викрадений транспортний засіб, то вводять план "Перехоплення". При введенні в дію оперативних планів саме й включається ситуаційний центр: ввели на території міста, ситуаційний центр вже контролює, як місто перекрито, де виставлено наряди, де і які наряди потрібно виставити додатково. Якщо

озброєні злочинці тікають з місця розбою або вбивства, вводять план "Сирена", і тоді вся поліція працює на затримання озброєних злочинців, а ситуаційні центри контролюють, як ці сили і засоби застосовуються. Якщо знають, де злочинці перебувають, і їх потрібно вже затримувати, вводять план "Грім". Тоді вже підключається КОРД, інші спецпідрозділи і затримують цих злочинців. У своїй роботі співробітники ситуаційних центрів використовують дрони, спецавтомобілі із щоглою і відеокамерою, з необхідним обладнанням всередині. Є можливість відстеження відео з камер Києва, їх близько 4 тис., Одеси, Дніпра, Харкова і Львова. У ситуаційних центрах працюють офіцери-аналітики, які використовуючи інформацію з баз даних Національної поліції, інтернету, соціальних мереж, зі ЗМІ, відео потоки з он-лайн камер направляють необхідну кількість патрульних нарядів у місце концентрації злочинів, надають необхідну інформацію іншим підрозділам Нацполіції щодо відпрацювання певної місцевості для розкриття певних злочинів та інше (рис. 2).

Рис. 2. Зразок аналізу криміногенної ситуації за тиждень

В ситуаційних центрах працюють оператори лінії «102», які приймають дзвінки з усієї області. Протягом доби по всій країні до поліції звертаються від 20 до 25 тис. осіб. І весь масив цієї інформації опрацьовується. Одночасно з дзвінком оператору "102" автоматично створюється електронна картка, куди оператор і вносить всі дані і суть звернення громадянина. Далі картка передається (протягом не більше двох хвилин) диспетчеру, який скеровує інформацію наряду патрульної поліції для подальшого реагування. Диспетчер бачить всі наряди онлайн. Останній також контролює час прибуття наряду і результат обслуговування виклику. Якщо повідомлення резонансне, воно моментально з'являється в черговій частині ситуаційного центру, його

передають аналітикам і включають до зведення для Голови Національної поліції. Зараз служби "102" працюють по всій Україні. Загалом на лінії працюють близько 900 операторів. Розглянемо типову робочу зміну ситуаційного центру обласного рівня:

- оперативний черговий – старший зміни центру - помічник - обробляє інформацію внесену до ІПС ОВС забезпечує передачу спецповідомлень, контролює надходження електронної пошти.

- 10 операторів лінії «102», які приймають повідомлення від громадян та вводять її до електронної картки.

- 4 інспектори керування нарядами забезпечують ефективне управління силами та засобами задіяними по ОГП в області.

- інспектор системи відеоспостереження контролює відеоінформацію звідеокамер та передає для реагування або веде спостереження за масовими заходами в зоні розміщення камер.

- 2 інспектори з аналітики обробляють отриману інформацію про події проводять аналіз, готують аналітичні довідки, працюють з електронною картою подій.

- інспектор стаціонарного пульта моніторингу поведінки за особами, до яких застосовано електронні засоби контролю (ЕЗК).

До складу районного рівня організаційної структури входять наступні підрозділи:

1. Чергові частини районних підрозділів Національної поліції.

2. Слідчо-оперативні групи.

3. Додаткові сили (дільничні інспектори поліції тощо).

Розглянемо структуру «ЦУНАМІ» міського рівня.

Центр прийняття повідомлень – служба «102» вирішує завдання з прийняття та реєстрації повідомлень про злочини та події на єдиній інформаційній базі. Автоматизація служби «102» ситуаційних центрів Національної поліції дозволила вести облік звернень громадян на первинному рівні та здійснювати оцінку криміногенної ситуації в режимі реального часу. У якості платформи для автоматизації служби «102» використовується сучасний цифровий call-центр (AWAYA), який інтегровано в існуючу інформаційну систему Національної поліції, що дозволило операторові одержувати інформацію про абонента ще до моменту підняття трубки, а саме:

- дані про власника телефонного номера;

- кількість дзвінків, які раніше надходили із цього номера та щодо яких подій;

- відстеження повторних викликів по вже зареєстрованій події;

- географічне місце (адресу) на електронній карті міста тієї події, про яку повідомлено;

- попередження про дзвінки абонентів, які внесено до окремого списку: психічно хворі, телефонні хулігани та інше. При випадковому обриві зв'язку оператор сам може передзвонити абоненту. У разі, якщо оператор «102» виходить на технічну перерву, всі дзвінки автоматично та рівномірно розподіляються на інших операторів.

APM 02 - Windows Internet Explorer

Агент № 4995843 Прізвище Вулиця Пошук Журнал 02 Картка "02"

Режим перерви

Подія: ГРАБІЖ

Дата скоєння: 13.03.2009 01:23:00

Місце скоєння (рус.): АЗЕРБАЙДЖАНСЬКА УЛ.

Дом: 2

Р-н: ДНІПРОВСЬКИЙ

Н/п: КИЄВ

Обл:

Заявник: 445742151

Статус: ГРОМАДЯНИН

Прізвище: ВАСЬКОВСЬКИЙ

Ім'я: ОЛЕКСАНДР

По-бать: ЮЛАНОВИЧ

Дата нар: 03.01.1960

Знайти

Звіт:

НА ЗУП.ТРАМВАЯ БАКИНСЬКИХ КОМИСАРІВ 30 ХВ. ТОМУ 2-Є ЧОЛОВІКІВ ЗЗАДУ ВДАРИЛИ ПО ГОЛОВІ ТА ЗАБРАЛИ СУМКУ В ЯКІЙ БУЛИ ГРОШІ В СУМІ 5000 ГРН. ПРИКМЕТІ: ЗРІСТ 180, 30 РОКІВ, МІЦНОЇ СТАТУРИ, ОДЯГНЕНІ В ЧОРНІ КУРТКИ, ОДИН В КОМУФЛЯЖНИХ ШТАНАХ, ПОБІГЛИ ЗА РІГ БУДИНКУ. ЗАЯВНИК ЧЕКАЄ: ПРАЖСЬКА 29/1, КВ. 19.

Обслуговування:

Територія: ДНІПРОВСЬКЕ РУ

Лінія роботи: ЧЧ

Документ: ЖРЗПЗ № 5047 від 13.03.2009 01:32:00

Черговий: ФЕСЮК

ІД: 373697

Введено: DEG0001 13.03.2009 01:26:59

Кореговано: WWW 10.04.2009 15:57:28

ЗБЕРЕГТИ

ДИСПЕТЧЕР

ІНФО

Інфо: Інструкції Карта

Телефон:

Телефонний номер 445742151

Всього дзвінків - 1 карток - 1

Сьогодні - 0

Останній - 13.03.2009 01:18:53 (п'ятниця)

Інформація:

Прізвище - ВАСЬКОВСЬКИЙ ОЮ

місто - КИЄВ

вулиця - ПРАЖСЬКА УЛ.

дом - 29/1

квартира - 19

дата встановлення - 16.07.03

Особа:

Знайдено 1 особу

Адреса:

Знайдено 49 адрес

Зброя на 3 адресах

Log

1/1 << < > >> + v - x ? M3 Документ збережений

Карта: 35028.94, 50228.36 -- Ізображення: 6, 203 -- Коэф. масштаба: 2,1721

Надійшли узли

100%

Рис. 3. Інформаційна електронна картка «102»

При заповненні електронної картки, оператор «102» здійснює попередню кваліфікацію події, про яку повідомлено. Заповнена оператором електронна картка відразу надходить до диспетчера-чергового відповідального за керування нарядами поліції в тому чи іншому районі міста. Відповідне програмне забезпечення відображає інформацію про місце вчинення злочину на електронній карті міста. Надалі електронна картка надходить до системи «ЦУНАМІ», і її обробленням займається диспетчер-черговий Головного управління (керує патрульними нарядами поліції для оперативного реагування на звернення) і оперативний черговий відповідного районного управління, до території якого відноситься звернення (реєструє звернення у журналі Єдиного обліку злочинів і правопорушень районного підрозділу Національної поліції). Електронна картка, сформована оператором «102» одночасно відображається у чергового, що перебувають у диспетчерському центрі, та чергового відповідного райвідділу поліції на території якого відбувається подія (було вчинено правопорушення). Зареєстровані звернення громадян зберігаються в електронному журналі (рис. 4).

№	Код	Тип	Дата	Час	Опис	Місце	Статус	Відомі
44	2990589	КОНФЛІКТ	24.10.2014	12:54:00	НЕВЕСТКА.ТЕЛ.950948330. СЕІНЧАС В КВАРТИРЕ КОНФЛІКТ С НЕІЗВЕСТНИМИ.	ДНІПРОВСЬКЕ РУ	СР 24.10.2014 12:55 ()	ДНІПРО42 Дрегань;
45	2990588	ЗВЕРНЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ХАРАКТЕРУ	24.10.2014	12:54:00	зі сторони вул.Богдана хмельницького демонтаж тимчасової споруди,повідомляє представник благоустрою, ВІДМІНЯЄТЬ ВИКЛИ	ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ РУ	Призначено до події № 2990539	
46	2990587	КРАДІЖКА	24.10.2014	12:52:00	ПРОСИТЬ МІЛІЦІЮ ПОКВАЛІТИСЬ.ЗАЯВНИЦЯ ПРАЦЮЄ В ДИТЯЧОМУ САДОЧКУ №28, ПОВІДОМИЛА, ЩО З КАБІНЕТУ ВКРАЛИ СУМКУ, В СУМКІ ЗНАХОДИЛИСЯ ПАСПОРТ НА ІМ'Я ЗАЯВНИЦІ, ТА МОБІЛЬНИЙ ТЕЛЕФОН, БАНКОВСЬКІ КАРТКИ	ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ РУ	ЕО 51933 від 24.10.2014 13:33 ()	СОПШЕВЧЕНКО47 СВ МОСКАЛЬОВ;
47	2990586	ДТП БЕЗ ПОТЕРПІЛИХ	24.10.2014	12:50:00	НА МОСТУ, В СТОРОНУ ЛЕПСЕ. ХОНДАЙ АКЦЕНТ АА 8532 ІА, ТОЙОТА КАМРІ АІ 6800 СТ.	ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ РУ	Призначено до події № 2990534	
48	2990585	КРАДІЖКА З АВТО	24.10.2014	12:50:00	З АВТО РЕНО МАСТЕР АА9452ІА ВКРАЛИ КОВПАКИ З КОЛЕС	СВЯТОШИНСЬКЕ РУ	ЕО 47048 від 24.10.2014 12:52 ()	СОГРУ-72 ВАСІЛЬЕВ;
49	2990584	ДТП БЕЗ ПОТЕРПІЛИХ	24.10.2014	12:49:00	АВТО ХОНДАЙ ВХ 5400 ВН, ДЕУ АА 5489 СМ	СВЯТОШИНСЬКЕ РУ	ЕО 47047 від 24.10.2014 12:51 ()	536 Гончарук
50	2990583	ХОУЛІГАНСТВО	24.10.2014	12:49:00	П'ЯНА ЖІНКА , ЗАЙШЛА ТА НЕ ХОЧЕ ПОКИДАТИ КВАРТИРУ.	СВЯТОШИНСЬКЕ РУ	ЕО 47046 від 24.10.2014 12:51 ()	АП-103 василишин; ВЕНБЕСТ94 КОНОВАЛ;
51	2990582	ШАХРАЙСТВО	24.10.2014	12:49:00	КОРП.ЗВ - 2 СТАЖ 1 КАБ. - ЖДЕТ ЗАЯВИТЕЛЬНИЦА. ФІРМА? ОБМАНУЛА ПРИ ТРУДОУСТРОЙСТВЕ НА 400ГРН. ПРОСИТЬ ПРИСКОРИТИ НАРЯД МІЛІЦІ	ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ РУ	Призначено до події № 2990578	
52	2990581	ПОЖЕЖА	24.10.2014	12:48:00	НА 101 ПОСТУПИВ ВИКЛИК ЗАДИМЛЕННЯ В 4 ПІД'ІЗДІ.	ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ РУ	ЕО 51931 від 24.10.2014 13:28 ()	ШЕВЧЕНКО102 БЕЗПАЛКО;
53	2990580	ІНШІ ТІЛЕСНІ УШКОДЖЕННЯ	24.10.2014	12:41:00	ЗАЯВНИЦЯ ПОВІДОМИЛА, ЩО ЇЇ ПОБИВ МУЖ В АЛКОГОЛЬНОМУ СТАНІ	ДНІПРОВСЬКЕ РУ	ЕО 52982 від 24.10.2014 12:52 ()	ДІМ53 ТАРАН;
54	2990579	ЗВЕРНЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ХАРАКТЕРУ	24.10.2014	12:40:00	ПРИЙМАЛЬНЯ.ХОЧЕ ПОВІДОМИТ ПРО СКОЄННЯ ЗЛОЧИНУ ГЕН. ПРОКУРОРОМ. УКРАЇНИ. ВИКЛИКА СОБ	ПЕЧЕРСЬКЕ РУ	Призначено до події № 2990549	

Рис. 4. Електронний журнал

У столиці України місті Києві до системи «102» підключений сервіс SMS-інформування. Після прийняття оператором служби «102» звернення та його збереження в електронній базі даних до заявника у випадку наявності контактного мобільного номера телефону надходить підтверджувальне SMS-повідомлення про реєстрацію звернення та спеціальний код доступу до спеціалізованого Web-порталу 102kiev.com.ua., де заявник зможе ознайомитись з етапами реагування на своє звернення. Онлайн-сервіс 102kiev.com.ua, який є підсистемою системи «ЦУНАМІ», який забезпечується виконання таких функцій:

- прийняття заяв та звернень громадян до поліції міста Києва через спеціалізовану Інтернет-сторінку;
- надання можливості заявникам відслідковувати обробку та ухвалення рішення щодо власного звернення.

В залежності від виду зареєстрованої події система автоматично, в режимі реального часу, інформує керівництво Національної поліції та відповідних працівників про подію за допомогою SMS або Інтернет-повідомлень. Диспетчер системи «ЦУНАМІ» є оперативним черговим і куратором кожного конкретного райуправління поліції, відповідальним за організацію реагування на злочини та пригоди в районах.

До функцій чергових-диспетчерів входить:

- управління нарядами поліції;
- отримання інформації з служби «102» та відстеження на електронній карті місць учинення правопорушень;
- передача даних про правопорушення на планшет конкретного патруля поліції;
- забезпечення відповідного патруля всією наявною інформацією, що знаходиться у відомчих інформаційних масивах, про заявника та адресу виїзду;

- координація роботи найближчих вільних нарядів поліції, які залучаються до розкриття злочину по «гарячих слідах», виїзду до заявника, на місце пригоди або в напрямку вірогідного переховування злочинця;
- контроль часу виїзду наряду та відстеження результатів реагування на заяву та повідомлення громадян про злочини, прийняті рішення тощо.

Патруль одержує від диспетчера у формі електронного повідомлення основні дані із заяви, у тому числі номер заявника. Після призначення патруля заявник одержує SMS-повідомлення з контактним телефоном чергового диспетчера, який обслуговує відповідний район. За результатами реагування диспетчер ставить відповідні відмітки. Інформаційна електронна картка (рис. 5) залишається у диспетчера на контролі, поки не буде отриманий повний звіт про результати реагування на звернення.

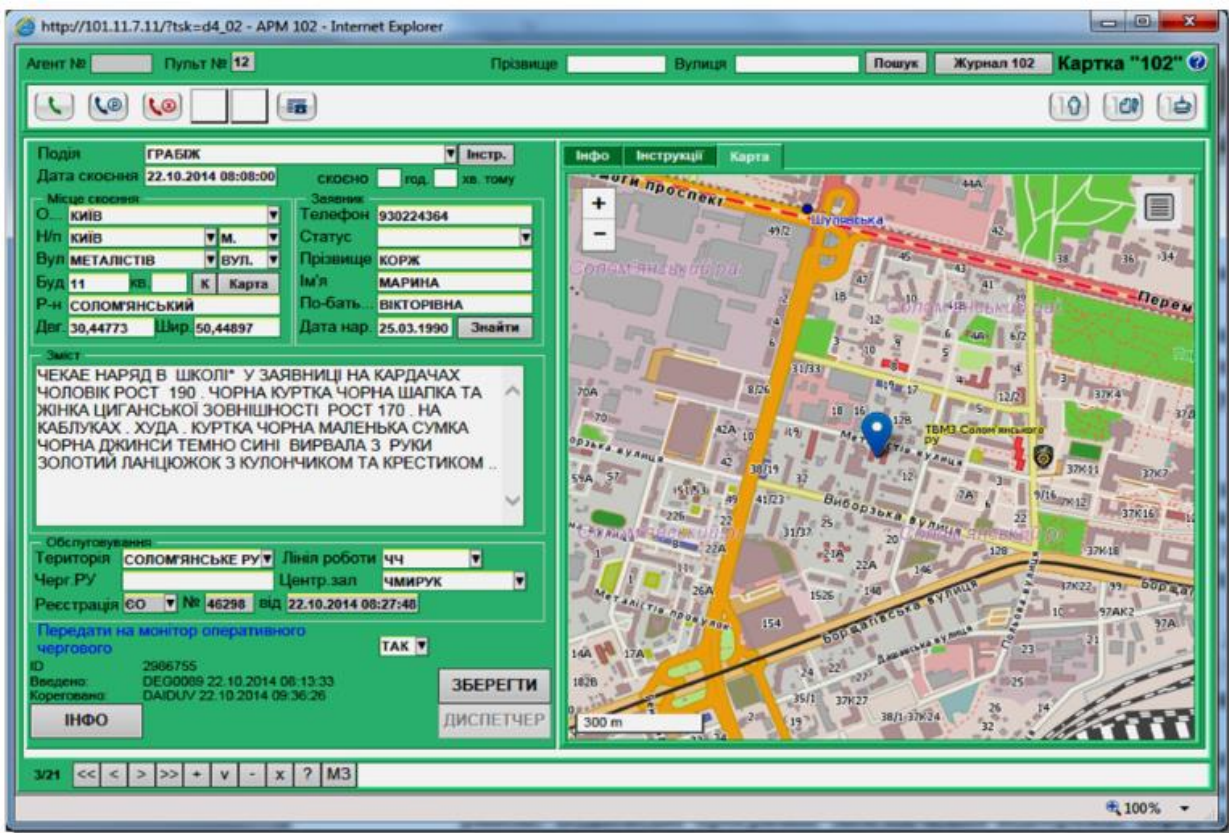

Рис. 5. Інформаційна електронна картка

При здійсненні планування розстановки сил та засобів, задіяних для охорони громадського порядку, в системі використовується криміналістичний аналіз, який відображає оперативну обстановку на території обслуговування Національної поліції в різних розрізах та геоінформаційною прив'язкою до місцевості. В системі використовуються звіти та аналітичні форми (рис. 6) наступного характеру:

- аналіз реєстрації подій та правопорушень в розрізі підрозділів Національної поліції;
- аналіз реєстрації подій та правопорушень в розрізі видів злочинів;
- аналіз реєстрації подій та правопорушень по часу скоєння; – відомості про час призначення та час прибуття нарядів з моменту отримання повідомлення службою «102»;

- відомості про час прибуття СОГ на місце події;
- список завдань по часу прибуття/відпрацювання патрулів;
- кількість повторних викликів за період тощо.

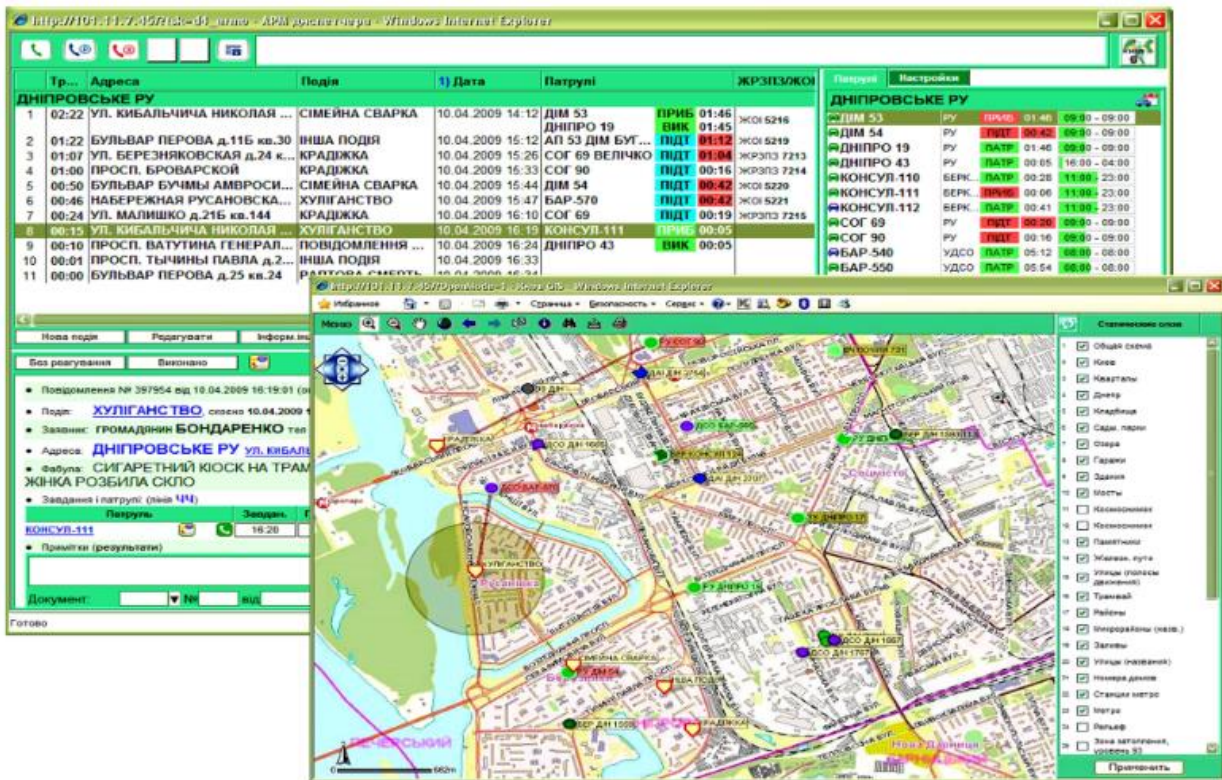

Рис. 6. Звіти та аналітичні форми

Автоматизоване робоче місце диспетчера міського управління патрульної поліції забезпечує управління нарядами для реагування на прийняті злочини та події, а саме:

- відображає перелік подій, прийнятих оператором «102», які були вчинені в районі обслуговування;
- відображає дислокацію та стан роботи патрульних нарядів;
- інформує, у кольоровій гаммі, про послідовність реагування на подію;
- сигналізує про перевищення часових нормативів окремих етапів виконання завдання;
- в разі визначення телефонного номера заявника відображає накопичені дані по цьому номеру (за якою адресою встановлено, кількість та зміст попередніх звернень);
- надає можливість зв'язатись з оператором «102», який прийняв ви-клик;
- надає можливість зв'язатись з заявником для уточнення даних по події;
- в разі отримання ПІБ заявника надає всю наявну інформацію про особу з інтегрованого банку даних «АРМОР»;
- надає повну інформацію на адресу з інтегрованого банку даних «АРМОР»;
- інформує про повторність надходження інформації про подію;
- контролює реєстрацію події у журналі Єдиного обліку (рис. 7).

http://101.11.7.45/isk-d4_suzn_mon - Мониторинг АСУНМ - Windows Internet Explorer

Мониторинг роботи АСУНМ

00:19	ДТП БЕЗ ПОТЕРПІ	10.04.09 17:27	СОЛОМ'ЯНСЬКЕ РУ	ДАІ	УЛ. УШИНСКОГО д.26	806	ПІДТ	00:19	
00:21	ДТП БЕЗ ПОТЕРПІ	10.04.09 17:24	ДНІПРОВСЬКЕ РУ	ДАІ	БУЛЬВАР ДАРНИЦЬКИЙ д.9	803	ПРИБ	00:05	
00:21	ДТП БЕЗ ПОТЕРПІ	10.04.09 17:24	ПОДІЛЬСЬКЕ РУ	ДАІ	УЛ. НАБЕРЕЖНО-КРЕЩАТИНСКА...	807	ПРИБ	00:03	
00:24	ДТП БЕЗ ПОТЕРПІ	10.04.09 17:21	ДНІПРОВСЬКЕ РУ	ДАІ	НАБЕРЕЖНАЯ РУСАНОВСКАЯ	803	ПРИБ	00:08	
00:25	ІНША ПОДІЯ	10.04.09 17:21	ДЕСНЯНСЬКЕ РУ	ЧЧ	УЛ. МИЛЮТЕНКО д.12 кв.63	ГШР "КОНСУ...	ПІДТ	00:22	ЖОІ 4831
00:31	ХУЛІГАНСТВО	10.04.09 17:14	ДАРНИЦЬКЕ РУ	ЧЧ	УЛ. ЗАТИШНАЯ д.76	ДАРНИЦЯ 309	ПРИБ	00:05	ЖРЗПЗ 7289
						ДНІПРО 19	ПІДТ	00:19	
						ДНІПРО 21	ПІДТ	00:31	
00:36	ГРАБІЖ	10.04.09 17:10	ДНІПРОВСЬКЕ РУ	ЧЧ	УЛ. МИКИТЕНКО ИВАНА д.11А	ДНІПРО 17	ВИК	00:25	ЖРЗПЗ 7220
						БАР-550	ПІДТ	00:28	
						КОНСУЛ-111	ПІДТ	00:28	
00:42	ІНША ПОДІЯ	10.04.09 17:03	ДНІПРОВСЬКЕ РУ	Д...	УЛ. ПОПУДРЕНКО	803	ВИК	00:08	
00:44	ВИЯВЛЕННЯ ОПЗ...	10.04.09 17:02	ДЕСНЯНСЬКЕ РУ	ЧЧ	УЛ. МИЛОСЛАВСКАЯ д.3948 кв.88	КОНСУЛ-109	ПРИБ	00:31	ЖРЗПЗ 6133
						СО-59 ДАВИ...	ПРИБ	00:19	
01:00	КРАДІЖКА	10.04.09 16:45	ГОЛОСІВСЬКЕ РУ	ЧЧ	ПРОСП. ГЛУШКОВА АКАДЕМИКА...	СО РУ	ПІДТ	00:51	ЖРЗПЗ 4037
01:22	ПОВІДОМЛЕННЯ Л...	10.04.09 16:24	ДНІПРОВСЬКЕ РУ	ЧЧ	ПРОСП. БАТУТИНА ГЕНЕРАЛА д.2...	ДНІПРО 43	ВИК	01:17	ЖРЗПЗ 7217
						АП 53 ДІМ БУ...	ПІДТ	01:30	
01:35	КРАДІЖКА	10.04.09 16:10	ДНІПРОВСЬКЕ РУ	ЧЧ	УЛ. МАЛИШКО д.216 кв.144	СОГ 69	ПІДТ	01:31	ЖРЗПЗ 7215
01:58	ХУЛІГАНСТВО	10.04.09 15:47	ДНІПРОВСЬКЕ РУ	ЧЧ	НАБЕРЕЖНАЯ РУСАНОВСКАЯ д.10	БАР-570	ПІДТ	01:54	ЖОІ 5221
02:01	СІМЕЙНА СВАРКА	10.04.09 15:44	ДНІПРОВСЬКЕ РУ	ЧЧ	БУЛЬВАР БУЧЫ АМВРОСИЯ д.4...	ДІМ 54	ПІДТ	01:54	ЖОІ 5220
02:12	КРАДІЖКА	10.04.09 15:33	ДНІПРОВСЬКЕ РУ	ЧЧ	ПРОСП. БРОВАРСКОЙ	СОГ 90	ПІДТ	01:28	ЖРЗПЗ 7214

Службові райони

Орган	ЧЧ	ПА
ГОЛОСІВСЬКЕ РУ	1	2
ДАРНИЦЬКЕ РУ	1	2
ДЕСНЯНСЬКЕ РУ	1	2
ДНІПРОВСЬКЕ РУ	1	2
ОБОЛОНСЬКЕ РУ	1	2
ПЕЧЕРСЬКЕ РУ	1	2
ПОДІЛЬСЬКЕ РУ	1	2
СВЯТОШИНСЬКЕ РУ	1	2
СОЛОМ'ЯНСЬКЕ РУ	1	2
ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ РУ	1	2
УО МЕТРОПОЛІТЕНУ	1	2
ІНШІ ОВС	1	2

Дані операторів 02

№	Правильник	Длительность	Принятый	Карты
1	Всего	1043	951	398
2	Тарасюк Г.Г.	187	174	56
3	Залевська Л. С.	176	148	61
4	Грусевиц І.Ю.	158	137	60
5	Завадська Л. В.	137	126	58
6	Левітський Ю. В.	119	108	56
7	Кривошея В.Г.	119	115	43
8	Панченко І. С.	79	76	41
9	Крида В. М.	68	67	23

Разподіл подв 02

№	Подв	к-сть
1	Всего	412
2	ДТП БЕЗ ПОТЕРПІЛИХ	154
3	ІНША ПОДІЯ	90
4	КРАДІЖКА	56
5	ХУЛІГАНСТВО	27
6	НАВМИСНЕ ПОШКОДЖ. МАЙНА	21
7	СІМЕЙНА СВАРКА	20
8	ГРАБІЖ	15
9	НЕЗАКОННА ТОРГІВЕЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ	7
10	ПОВІДОМЛЕННЯ ЛІКАРЯ	5
11	ІНШІЙ ЗЛОЧИН	4
12	ЗАВОЛОДНІННЯ АВТОТРАНСПОРТОМ	2
13	ДТП З ПОТЕРПІЛИМИ	2
14	РАПТОВА СМЕРТЬ	2

Готово

Настройка узлы

100%

Рис. 7. Журнал єдиного обліку

Система в автоматичному режимі на протязі 30 хв. (якщо черговий самостійно не здійснить реєстрацію раніше) проводить реєстрацію звернення з картки «102» в електронний журнал «Єдиного обліку» (ЄО) та приєднує картку «102» до картки ЄО як джерело початкової інформації, що перешкоджає укріпленню злочинів на стадії їх кваліфікації в районних управліннях, оскільки оператор «102» та диспетчер відокремлені від впливу керівників територіальних органів.

Наряди патрульної поліції:

- відпрацьовують завдання, що надійшли від чергового-диспетчера;
- фіксують виконання етапів завдання за допомогою логістичного мобільного пристрою;
- надають короткий рапорт про виконання завдання (про результати реагування на звернення);
- взаємодіють з іншими патрулями з метою розкриття злочинів по «гарячих слідах».

Геоінформаційна система (електронна карта міста) використовується для візуального відображення на електронній карті міста місць учинення злочинів, усіх мобільних патрульних нарядів, оснащених GPS-приймачами, які в цей період часу виконують службові обов'язки. Геоінформаційна система з відповідним програмним забезпеченням допомагає вирішити наступні завдання:

- планування і розміщення сил та засобів Національної поліції на підлеглий території, маршрутів та зон патрулювання (на підставі накопиченої статистики стосовно місць скоєння злочинів - CrimeAnalytics);

- контроль за діяльністю нарядів поліції з використанням системи супутникового позиціонування GPS;
- організація взаємодії нарядів поліції;
- при необхідності надає інтерактивну рекомендацію-підказку щодо призначення патрулів на подію для реагування;
- інтерактивний аналіз і розбір дій підрозділів Національної поліції при реагуванні на правопорушення;
- можливість відображення маршруту (треку) руху автопатруля;
- виявлення патрулів, треки яких перетинали визначену територію у визначений час;
- графічне відображення стану оперативної обстановки та статистично-го аналізу по видах злочинів (рис. 8).

Рис. 8. Графічне відображення стану оперативної обстановки та статистично-го аналізу по видах злочинів

Система супутникового GPS-позиціонування та мобільного комунікаційного обладнання.

Необхідною складовою системи є оснащення патрулів системою супутникового GPS-позиціонування та мобільного комунікаційного обладнання з можливістю підключення до інформаційних обліків Національної поліції. Таке обладнання дозволяє відслідковувати місцезнаходження патруля, напрямки його руху та статус на даний час (зайнятий, вільний, на перерві). В салоні автопатруля встановлюється спеціальний блок керування та відображення. Цей пристрій фактично є портативним комп'ютером, який дозволяє отримувати завдання від диспетчера-чергового в електронному вигляді, автоматично прокладати маршрут до місця скоєння, надає можливість інформувати диспетчера, що наряд приступив до виконання завдання, прибув на місце пригоди, виконав завдання або завершив патрулювання. Також цей пристрій забезпечує доступ до інформаційної системи «АРМОР», що дозволяє працівнику поліції безпосередньо на місці при необхідності отримати інформацію з інформаційних обліків Національної поліції. З моменту

підтвердження прийому завдання система розпочинає супроводження руху наряду до місця події. В разі значного відхилення від нормативів часу реагування на той чи інший злочин система автоматично повідомляє про це чергового та пропонує додатково направити на місце події інший патруль.

Система відеоспостереження.

Метою впровадження такої системи є необхідність оперативного візуального контролю за основними криміногенними місцями, вулицями, площами, транспортними потоками, а також перегляд записаної інформації під час розкриття злочинів (рис. 9).

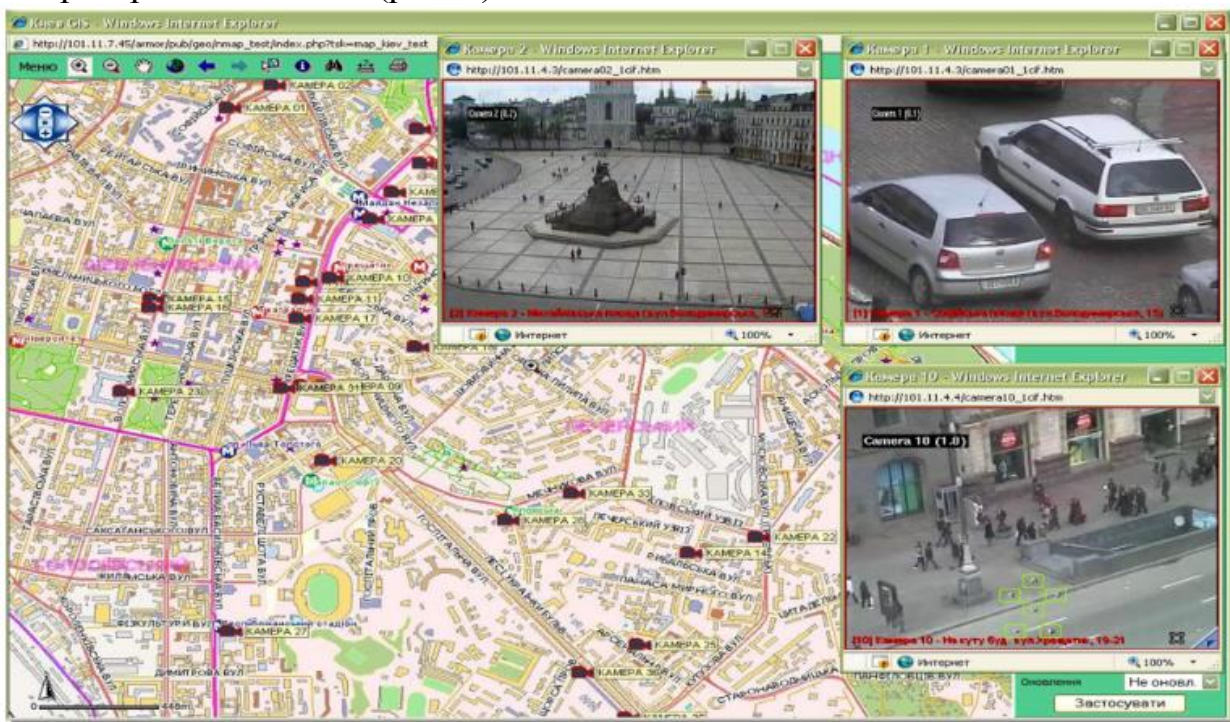

Рис. 9. Система відеоспостереження

3. Завдання системи централізованого управління нарядами поліції

Досягнення зазначеної мети забезпечується виконанням таких завдань:

- оптимізація роботи нарядів патрульної поліції, слідчо-оперативних груп чергових частин;
- скорочення часу реагування на повідомлення громадян про злочини та події, попередження правопорушень й затримання злочинців по «гарячих слідах»;
- здійснення оперативного контролю за своєчасністю і якістю реагування нарядами поліції на злочини та правопорушення, дотриманню законності під час виконання службових обов'язків працівниками поліції. Скорочення часу реагування на повідомлення громадян про злочини та події відбувається за рахунок оптимізації відповідних інформаційних потоків. Потоки інформації, які надходять в службу «102» по Україні, можна оцінити таким чином:
 - загальне навантаження на службу «102» – близько 3 тис. викликів на добу;
 - середній час дозвону заявника – 5–10 сек.;

– сумарний потік інформації на один пульт – до 280 звернень за добу.

Розглянемо приклад функціонування «ЦУНАМІ».

В 16 годин 28 хвилин в Соборному районі міста Дніпро на проспекті Гагаріна 20 вчинено грабіж. Потерпілий громадянин зателефонував до служби «102». На монітор оператора «102» надходить відповідний виклик. При цьому система виводить інформацію про номер абонента та статистичні дані про цей номер (кількість дзвінків всього, за останню добу, та з якого питання). В разі визначення адреси встановлення цього телефонного номеру, на екран виводиться інформація з баз даних «АРМОР». Піднявши телефону трубку, оператор починає приймати відповідну заяву від громадянина. Насамперед, оператор фіксує адресу та кваліфікацію події. Ця інформація разом з номером телефону заявника автоматично передається на робоче місце диспетчера-чергового. З цієї миті починається реагування на подію. Поки оператор «102» продовжує розмову з потерпілим, система робить розрахунок найбільш оптимального реагування на подію. За допомогою ГІС диспетчер знаходить найближчу до місця вчинення злочину патрульну групу. Патрульний наряд отримує завдання та починає рух до місця події. Продовжуючи розмову, оператор «102» далі заповнює інформаційну картку, робить уточнення щодо інформації про подію – прикмети злочинця, напрямок руху, іншу інформацію, яка може сприяти розкриттю злочину. Заповнивши картку, оператор переходить в режим очікування наступного дзвінка.

В цей час диспетчер, отримавши додаткову інформацію та передавши її на борт патрульного автомобіля, корегує дії інших патрульних груп, орієнтує про прикмети злочинця, та можливі напрямки його руху. В залежності від тяжкості злочину він може направити на цю подію необхідну кількість патрульних нарядів, поставивши кожному з них окреме завдання. В разі необхідності уточнення інформації диспетчер має можливість переговорити з потерпілим як під час його розмови з оператором «102», так і після завершення розмови, натиснувши на моніторі кнопку виклику телефону. Всі дії чергового фіксуються в спеціальній електронній картці. При вирішенні завдання з реагування на подію враховуються наступні параметри:

- найближчий патруль з точки зору географічної віддаленості від місця вчинення злочину;
- найближчий патруль з точки зору часу під'їзду (патруль може бути географічно поряд, але, наприклад, знаходитися на другому боці проспекту, на якому встановлено роздільну стінку);
- найближчий патруль може бути зайнятий реагуванням на інший злочин, в такому випадку він може бути знятий з раніше отриманого завдання, а його завдання передано іншій групі (залежить від тяжкості злочину);
- наявність патрульних груп з іншого району, які знаходяться поряд.

У якості робочого термінала патруля використовується мобільна логістична підсистема LIS-M (LogisticInformationSystem – M), що складається з:

- програмного модуля LIS-M для системи Android. Гнучкість програмного забезпечення під операційною системою Android, дозволяє даний продукт інтегрувати в будь-які існуючі пристрої, що мають GSM і GPS модулі;

- сервісу телеметрії й діагностики LIS-M. Програма, використовуючи можливості Google сервісів, визначає місцезнаходження пристрою не тільки по GPS, але й за допомогою стільникового оператора телефонної мережі;

- модуля обміну повідомленнями відображення інформації. LIS-M розроблений для роботи на будь-яких пристроях під операційною системою Android з модулями GPS і GSM (як правило, планшетний комп'ютер з діагоналлю 7").

LIS-M забезпечує дистанційне отримання завдань та обмін повідомленнями в системі «ЦУНАМІ», інформує диспетчера про етапи виконання, сигналізує про поточний стан виконавця і його переміщення, надає навігаційну допомогу для пошуку оптимального шляху до місця призначення, а також забезпечує доступ до баз даних відомчої інформаційної системи. Крім того, надає патрулю можливість введення електронного адміністративного протоколу та друкування квитанції. Параметричні дані пристрою, такі як: заряд батареї, зміна Sim-карти, наявність зовнішнього живлення, рівень сигналу в мережі, дані про місце розташування (довгота, широта), і т.п. записуються в локальну базу даних обладнання та передаються на сервер у міру можливості із заданим інтервалом. Тобто, використання LIS-M:

- сприяє оптимізації ресурсів патрульної служби для реагування в конкретній ситуації;

- що значно підвищує оперативність реагування на заяви та повідомлення;

- дозволяє ефективно контролювати роботу патруля. Робота патруля з системою «ЦУНАМІ» за допомогою мобільного логістичного пристрою складається з таких етапів, як:

- установка зв'язку з центром управління;
- реєстрація патруля в системі;
- прийом та виконання завдання;
- завершення виконання завдання.

4. Заходи щодо вдосконалення системи централізованого управління нарядами поліції

Для інформаційного забезпечення патрульної поліції використовується програмний комплекс «Цунамі», який можна розділити на дві основні складові – організаційно-контролюючу та інформаційно-пошукову. Спочатку проаналізуємо організаційно-контролюючу частину програмного комплексу «Цунамі». Патрульна поліція виконує функції підрозділу швидкого реагування у боротьбі з кримінальними та адміністративними правопорушеннями, вона повинна якнайшвидше прибувати на місце події. Час реагування на подію, як правило, складається з трьох етапів:

- 1) приймання повідомлення у Call центрі (служба «102»);
- 2) обробка диспетчером інформації за карткою «102» та складання завдання для найближчого вільного патруля;
- 3) прийом завдання, прибуття на місце та реагування поліцейськими на подію.

Як показують дослідження у м. Дніпро, найбільш проблемною ділянкою у цьому ланцюжку є служба «102». Оператори часто не якісно та повільно збирають первинні відомості щодо події. Це пояснюється відсутністю мотивації працівників Call центру, посади яких комплектуються за остаточним принципом, та як правило, з поліцейських, посади яких скорочені. Окрім того програмне забезпечення Call центру «Цунамі» розроблено для цифрових телефонних станцій, відсутність якої в Управлінні поліції м. Дніпра ГУНП в Дніпропетровській області обмежує можливості оболонки «102» щодо он-лайн інформації про заявника та швидкості оформлення картки «102». Заповнена картка надсилається диспетчеру та черговому відділу поліції за місцем відбування події для занесення у спеціальні обліки. Диспетчер виконує функції організаційно-інформаційного супроводження діяльності патрульної поліції і є дуже важливим елементом ефективності роботи.

Необхідно розширювати інформаційну підтримку патрулів з боку диспетчерів, яким надали доступ до Інтегрованої інформаційно-пошукової системи Національної поліції України. Можливо необхідні помічники диспетчерів для більш швидкого збирання інформації стосовно встановлених учасників та місця (адреси) відбування зареєстрованої події для подальшого надання патрульному екіпажу цієї інформації ще до його прибуття за цією адресою. Це може значно впливати на тактику поведінки патрульних під час реагування на подію, підвищують ефективність їхніх дій та можливо збереже їх життя та здоров'я. Такі експерименти проводяться у Патрульній поліції м. Києва, де на допомогу диспетчеру надаються найбільш підготовлені патрульні поліцейські, що дуже позитивно впливає на швидкість та правильність надання завдань патрулям не за принципом найкоротшої відстані на карті, а за принципом найшвидшого прибуття на місце події. Виникає можливість закріплення за одним патрулем декілька незначних подій у одному районі почергово, що значно оптимізує використання наявних патрулів та пришвидшує час реагування на резонансні події. Найбільше нарікань, з боку патрульних поліцейських, на мобільну частину комплексу «Цунамі», яка встановлена на планшетах патрульних. В усіх містах України де працюють патрульні поліції, система «Цунамі» доволі часто дає збій під час реєстрації нової зміни патрульних, яка проходить одночасно у всіх містах і сервера, які фізично розташовані у місті Київ та обслуговують всю Україну, не витримують цього великого потоку одночасної інформації. Але основні скарги на роботу «Цунамі» у патрульних поліції Дніпра викликає постійно виникаюча відсутність зв'язку з мобільним оператором «Київстар», за допомогою стільникових мереж якого здійснюється обмін між мобільними та стаціонарними частинами комплексу. Це викликано перевантаженістю стільникових мереж оператора «Київстар» у м. Дніпро. Окрім того як вхідна так і вихідна інформація шифрується для захисту засобами мобільного оператора, що призводить до збільшення об'єму інформаційних потоків. Як вихід, пропонується надання переваги (пріоритету) сім-карткам «Київстару», які встановлені в планшети з «Цунамі». Часто виникали збої на планшетах патрульних під час оформлення звіту про виконані завдання, після яких зникала

введена інформація. На теперішній момент проблема зі зникненням введеної інформації вирішена. Але виникає питання вдосконалення системи (ЦУНАМІ) при складанні звіту шляхом реалізації функції «Голосового набору», яка вже давно реалізована в ОС Андроїд. Патрульні поліцейські піднімали питання нормативно-правової підтримки їхньої діяльності в системі «ЦУНАМІ», яка була частково реалізована розробником і зараз є можливість доступу до необхідних для роботи законодавчих та нормативних актів.

У патрульних поліцейських міста Дніпро виникли проблеми з роботою вбудованого у «ЦУНАМІ» GPS-навігатора, який доволі часто працює дуже некоректно. Для встановлення місцезнаходження адреси події, у наданому диспетчером завданні, вони дуже часто використовують особисті гаджети. Зазначені проблеми організаційно-контролюючого характеру в роботі мобільної частини комплексу «ЦУНАМІ» у свої більшості пов'язані з технічною підтримкою мобільного оператора «Київстар». Але це доволі часто зводить нанівець можливості вкрай необхідної інформаційно-технічної підтримки патрульних поліцейських, що реалізована в комплексі «ЦУНАМІ». Дане питання можна вирішити тільки на рівні міністерства. Деякі проблеми виникають і у інформаційно-пошуковій частини комплексу «ЦУНАМІ». В першу чергу патрульні поліцейські скаржаться, як вони кажуть, на «напівпусті» бази даних Інтегрованої інформаційно-пошукової системи Національної поліції України стосовно осіб, речей та транспортних засобів, що знаходяться у розшуку. Достатньо часто, коли запит по «ЦУНА-МІ» не дає результату, але «шосте відчуття» поліцейського підказує, що це не так, вони звертаються до диспетчера або працівників Національної поліції, які мають доступ до ІПС зі стаціонарних робочих місць і отримують позитивні запити на осіб, які мали багато «стосунків» з правоохоронними підрозділами. Небагато допомагають патрульним і інформаційні обліки власників авто-, мототранспорту, які викладені у неповному обсязі. Достатньо часто у патрульних поліцейських виникає необхідність наявності фото осіб, які неодноразово попадали в поле зору правоохоронців, але інформація по яким не міститься в Інтегрованій інформаційно-пошуковій системі Національної поліції. Фототеки даного континенту осіб розміщені у районних відділеннях поліції. Відсутність можливості розміщення фото потенційних правопорушників, а точніше тих, які не були спіймані «на гарячому», у системі «ЦУНАМІ», замінюється обліком фото, та іншої необхідної службової інформації за допомогою оболонки «Viber» на особистих смартфонах поліцейських. Використання незахищених оболонок може призвести та вже призводило до витoku службової інформації. Тому виникає необхідність розміщення такої фототеки на захищеній мобільній частині комплексу «ЦУНАМІ». Аналіз зазначених проблем з інформаційним забезпеченням патрульної поліції України та окреслені можливі шляхи вирішення деяких з них, окреслюють напрями вдосконалення існуючого інформаційного комплексу «ЦУНАМІ».

ВИСНОВКИ

Дуже вдалим і найбільш перспективним є інформаційно-технічний комплекс «ЦУНАМІ», який забезпечує організаційне та інформаційне забезпечення реагування підрозділів Національної поліції на події. Одним з досягнень цієї оболонки можна назвати електронну картку реагування на подію, яка покращує якість збирання та фіксації первинної інформації на місцях подій, що унеможлиблює подальший корупційний вплив, направлений на маніпуляцію з початковою інформацією. Не менш важливим для правоохоронців є комунікаційний доступ до інформаційних баз даних. Він повинен бути зручним та швидким.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

I. Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Про Національну поліцію: Закон України від 3 липня 2015 р. // Відомості Верховної Ради. 2015. № 40–41. Ст. 379.
3. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996, 93/96-ВР Редакція від 16.07.2019. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1996. № 47. Ст. 256. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua> (Закони України).
4. Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події: Наказ МВС України від 08.02.2019 року № 100. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (Законодавство України).
5. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: Наказ МВС України від 16.02.2018 року № 111. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua> (Законодавство України).
6. Типове положення про управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування головних управлінь Національної поліції України в автономній республіці Крим та м. Севастополі, областях, м. Києві: Наказ МВС України від 22.01.2016 року № 39. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua> (Законодавство України).

II. Спеціальна література:

1. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції: навч. посібник. К: «Центр учбової літератури», 2016. 336 с.
2. Бережной О. А. Інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття ефективних управлінських рішень. Актуальні проблеми економіки. 2004. № 9 (39). С. 25–29.
3. Брус Т. Досвід інформаційно-аналітичної діяльності в європейських країнах. актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України: Матеріали 3-ї регіон. наук.-практ. конф. / за заг. ред. Л. Л. Прокопенка. Д.: ДРІДУ НАДУ, 2006. С. 152–155.
4. Карпенко О. В. Управлінські послуги в Україні: механізми надання органами влади: монографія / Національна академія державного управління при Президентові України. К.: АМУ, 2014. 406 с.
5. Конах В. К. Національний інформаційний простір України: проблеми формування та державного регулювання: аналіт. доп. К.: НІСД, 2014. 76 с.
6. Науково-практичний коментар розділу IV «Повноваження поліції» та розділу V «Поліцейські заходи» Закону України «Про Національну поліцію» / за заг. ред. Т. П. Мінки. Х.: Право, 2016. 178 с.
7. Захарова В. І., Філіпова Л. Я Основи інформаційно-аналітичної діяльності: навч. посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 336 с.

III. Інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua
3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
4. Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України. URL: <http://www.mvs.gov.ua/>
5. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України. URL: <http://www.minjust.gov.ua/>
6. Офіційний веб-портал Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua/>
7. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». URL: <http://www.nau.ua/>
8. Вікіпедія Вільна енциклопедія. URL: <http://uk.wikipedia.org>
9. Електронна бібліотека Львівського державного університету внутрішніх справ. URL: <http://www.lvduvs.edu.ua>